

Слышали?

В день принятия Декларации о государственном суверенитете в столице Республики Беларусь состоится праздничное шествие и митинг общественности

Десять дней столичный исполком размышлял над сообщением белорусских политиков о намерении провести 27 июля 1998 года шествие по проспекту Ф.Скорины от площади Калинина и митинг на площади Независимости в связи с 8-й годовщиной принятия Декларации о государственном суверенитете Республики Беларусь.

Заседание Мингорисполкома состоялось лишь за неделю до указанной даты. Формально власти не нарушали декрет президента, а по сути, как обычно, создавали организационные препятствия для подготовки народного мероприятия. Даже самым бездарным чиновникам ясно, что за несколько дней масштабные общественно-политические мероприятия не организовать. И к президентским политическим акциям, оплачиваемым, кстати, из бюджета, вертикаль начинает готовиться за много недель до события.

Организаторам июльской акции главный городской инспектор напомнил, что никто не давал им права заранее объявлять место сбора и, улыбаясь, добавив, что горисполком примет решение за пять дней до указанной даты. А исполняющий обязанности градоначальника Геннадий Сенкевич дополнил слова президентского ставленника из КПБ тем, что они имеют право изменить время и место проведения мероприятия.

И изменили. Сделали шествие, как говорится, двустороннее обременение. Постановили — начать движение от кинотеатра "Октябрь" (станция метро Академия наук). Начало митинга — около Оперного театра в 19.00. Приглашаются все.

Валерий АЛЕКСЕЕВ.

Беларускія нафтаперапрацоўчыя прадпрыемствы адчуваюць недахоп сыравіны

Недахоп сыравіны працягваюць адчуваць беларускія нафтаперапрацоўчыя прадпрыемствы. Як адзначаўся на нядаўнім пасяджэнні савета дырэктараў канцэрна "Белнафтахім", у першым паўгоддзі 1998 года ў рэспубліку было пастаўлена расійскай нафты на 9,1 прызента, чым за аналагічны перыяд папярэдняга года.

Недапастыкі нафты прывялі да зніжэння выпуску прамысловай прадукцыі ВА "Нафтан" на 9,3 прызента ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года. Як ужо неаднаразова паведамлялася, асноўнымі прычынамі, якія пацягнулі за сабой зніжэнне паставы нафты, сталі запавяжэнне беларускага боку расійскай нафты і павышэнне цэн на расійскай нафты, чым за аналагічны перыяд папярэдняга года.

Недапастыкі нафты прывялі да зніжэння выпуску прамысловай прадукцыі ВА "Нафтан" на 9,3 прызента ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года.

Приглашение

Открытие первого в Беларуси Центрального рынка строительных материалов

Затра в одном из районов Минска — Уручье — пройдут праздничные мероприятия, посвященные открытию первого в республике специализированного рынка для торговли товарами и услугами строительного назначения.

В 10.00 на только что созданном Центральном рынке стро-

Концерты

Фейерверк в честь Кристины Орбакайте

Российская поп-звезда Кристина Орбакайте, прибывающая в Минск, выступит с полноразмерным концертом на новой импровизированной сцене открывающегося завтра Центрального рынка строительных материалов.

Певца впервые представит на суд слушателей свой новый альбом "Ты".

В знак признательности

Витольд БОРОВИЦКИЙ.

На призы "Народной воли"

Покажут ли себя фавориты?

В самом разгаре лето — пора здоровья и спорта. Решила активизироваться и редакция "Народной воли" и организовать настоящее "футбольное шоу", правда, по правилам мини-фут-

Группа "А".

1. "Дорожник" — впервые участвует в соревнованиях среди любителей, но возглавляет тренером-профессионалом, чемпионом страны по мини-футболу Валерий Даско.

2. "Каджик" — успехи этой звездной команды показательно: постоянная участница различных финальных игр, "обязательный" серебряный призер.

3. "Сармат" — крепкий орешек, который не дает лидерам расслабляться и иногда занимает их место.

4. "Семь плюс" — легенды белорусской политики, возглавляемые неуязвимым Анатолием Лебедком.

Группа "Б".

1. Объединенная сборная издательства "Золотой Улей" — "Радио Би-Эй" — фактически первая сборная журналистов страны, неоднократный победитель и призер различных турниров.

2. "Петас" — команда, возглавляемая Анатолием Алеиниковым, обладатель Кубка т/п "Третий тайм" по мини-футболу.

3. "МинскКомплексБанк" — неоднократный призер турниров среди банковских и финансовых структур, команда яркого лидера Евгения Кравцова.

4. Сборная банкиров — лучшие футболисты различных коммерческих банков (Белвнешэкономбанк, Беларусский биржевой банк и т.д.).

Как вы успели заметить, в нашем турнире примут участие известные блистательные команды. Мы желаем им успеха, а болельщиков приглашаем на наш футбольно-оздоровительный праздник с 24 по 26 июля в спорткомплекс БГА.

Виталий РАХЛЕНКО.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Фестиваль

Адрес "Славянского базара" прежний — Витебск

Второй день витебчане заинтересованно следят за выступлением участников Международного фестиваля искусств "Славянский базар в Витебске". А накануне прошел Международный фестиваль-конкурс детских концертных программ "Звезды XXI века" и выставки детских рисунков "Я рисую фестиваль".

На снимке: летний амфитеатр в Витебске — главная площадка фестивальных концертов. В этом году амфитеатру исполнилось 10 лет.

Фото Алексея ХИТРОВА, БелТА.

590 чалавек прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці

849 правакар суб'ектаў розных форм уласнасці і арганізацый правялі на тэрыторыі адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінцы ў першым паўгоддзі гэтага года.

У 704 выпадках выяўлены розныя парушэнні. Па выніках

праверак да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнуты 590 чалавек, 53 з іх вызвалены ад зямельнага падатку, а 17 ад адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адказнасці. Праверка адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінцы ў першым паўгоддзі гэтага года.

Валодзіца КАЗЛОВІЧ.

Дэпутат Еўрапарламента Э.Шродэр не выклікае разрыву дыпламатычных адносін краін ЕС з Беларуссю, калі афіцыйны Мінск не дазволіць паслам вярнуцца ў Дрэзды

Дэпутат Еўрапарламента ад нямецкай партыі "Зялёных" Элізабет Шродэр не выклікае, што краіны ЕС могуць пайсці нават на разрыв дыпламатычных адносін з Беларуссю, калі афіцыйны Мінск не дазволіць паслам вярнуцца ў Дрэзды. Пра гэта яна заявіла ў інтэрв'ю беларускай рэдакцыі пятага канала Польскага радыё, якое апублікаваў у сваім апошнім нумары незалежны штотыднёвік "Белорусская газета".

Э.Шродэр паведаміла, што Еўрапарламент спадзяецца на канкрэтную дзейнасць місіі АБСЕ ў Беларусі і будзе каардынаваць з ёю сумесную дзейнасць.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

Надвор'е

23 і 24 ліпеня на тэрыторыі рэспублікі захавацца пераменная воблачнасць. У паўночных і цэнтральных раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Вецер найшпільны, слабы, пры навалніцах парывысты — 12—14 м/с. Тэмпература паветра ўначы +12...+17, удзень +23...+28. На поўдні ўначы +16...+21, удзень +23...+29.

У гонар герояў бітвы каля пасёлка Леніна

У гэтым годзе на міжрэспубліканскім узроўні будзе адзначана 55-я гадавіна бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мемарыял уяўляе сабой памяшчэнне 1700 савецкіх воінаў і 500-гадовай бітвы каля пасёлка Леніна і 30-годдзе з дня адрэцывлення мемарыяльнага комплексу "Леніна" ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці. Комплекс, які стаў сімвалам баявога ўдзялення і дружбы народаў трох краін — Беларусі, Расіі і Польшчы.

Мысли вслух

Нужны ли новые АЭС? На Беларусь

(Продолжение. Начало на 1-й стр.)

Об объективности и достоверности

Я абсолютно не согласен с Р.Игнатьевым в том, что 2,4 кВт установленной электрической мощности представляет "мизерную" значимость. Уважаемый Руслан Михайлович, 4,5%, которые Вы "вывели", используя "потолочную" цифру 2010 года — весьма сомнительный аргумент. Даже критика сторонников строительства АЭС, нельзя смешивать "кислос" с пресным! "Электроэнергетика с энергией в обогре помещений и на приведение в движение автомобилей...". Все гораздо проще. Установленная мощность всех типов электростанций Беларуси сегодня составляет 7,207 млн.кВт. И 2,4 млн. кВт составляют 33,3% от этой цифры. Можно воспользоваться и Вашими "ориентирами". Вы пишете, что в 2010 году "электроэнергетику" планируется потребить всего 50 млрд. кВт/ч и что "планируемая к строительству АЭС за год даст энергии в лучшем случае 17,5 млрд. киловатт-часов". Вот и получается, что в 2010 году 35% электроэнергии планируется генерировать на АЭС. Какой же это "мизер"? Я тоже убежден в хороших перспективах гидроэнергетики. Но когда Вы, Руслан Михайлович, пишете, что "2 млн. кВт можно генерировать не только с помощью АЭС", то "и с помощью СЭП". ("СБ", №110-111, 17.06.97 г.), то объективности ради следовало бы написать, что это станет возможным через 20-30 лет и что стоимость такой "светоэлектрической" станции сегодня оценивается в 24-30 млрд. долларов США. А то ведь после Вашего невольного добывания самой дорогой сегодня составляющей альтернативной энергетики — "светоэнергетики" — народ с вилами и топорами может побеждать готовит место для "горизонтально расположенного квадрата со стороной 8,3 км".

Исчерпала ли себя гидроэнергетика?

Более взвешенной и реальной мне представляется позиция В.Герасимова: "Основными направлениями развития нетрадиционной энергетики на ближайшую перспективу должно стать использование гидроэнергетических ресурсов, лесной массы, бытовых отходов, биогаса и ветрового потенциала" ("Р", №103, 20.05.97 г.). Однако не совсем понятное следующее высказывание: "Возможность использования нетрадиционных и возобновляемых источников энергии в республике ограничена. В совокупности они обеспечат не более 5% всей расчетной потребности топлива" (Идет речь? Кто и как ее рассчитывает?). Хотят нам гордиться фантастическими химерами из миллиардов киловатт-часов и миллионов тонн условного топлива, которые будут нам "нужны" в 2010 году.

Почему бы не ввести для оценки работы топливно-энергетического комплекса элементарный показатель?

А называемся он — энергоемкость единицы валового внутреннего продукта (ВВП). Да, сравнить его с аналогичными показателями западных стран. То-то будет "радостно". Оказавшись, эти энергетические ресурсы уже расходов в 2-3 раза больше! А вот и некоторые слагаемые наших "радостей" и "холодной воды на 1 человека выше в 2-2,5 раза, чем в развитых странах; * на отопление 1 м² жилой площади мы тратим энергоснабжения в 2,5 раза больше, чем даже "солнечная" Финляндия; * суммарные потери в магистральных и распределительных электрических сетях достигают 40-50%; * строительство и машиностроение самые материалоемкие и энергоемкие в мире; * многие эксплуатационные модели сельскохозяйственной техники и автомобилей — "жорливые" "труды" металла! Энергоёмкий стальной парк и технологическое оборудование; * доля энергетической составляющей в цене конечной продукции республиканских нефтеперерабатывающих заводов приближается к 25%. Да, аналогичных западных предприятий она составляет 6-7%.

* миллионы лампочек накалывания, которые больше греют, чем светят; * централизованные системы отопления и горячего водоснабжения — "эталон экономичности".

Удел богатых или экономных?

Так уж сложилось? Да не "сложилось", а "сложили" и продолжают "складывать". Да еще и лозунги дурацкие придумываем: "...истинные энергосбережене — удел достаточно развитых и богатых стран". Экономить — привилегия богатых! Наша экономика носит затратный характер: чем больше потрачено, тем выше себестоимость продукции, а значит, ее цена и с нею прибыль. Самое любопытное, что традиционное "работание" с "платиной" на энергетические затраты всех устраивает. И производителей, и заказчиков. Вот и пример. Читая у А.Савановича (тогда заместителя председателя Комитета по энергосбережению и энергоаудиту) в 1994 году: "Думаю, главным документом станет закон об энергосбережении, проект которого подготовлен и рассматривается в правительстве. Хотелось бы, чтобы его приняли уже на осенней сессии парламента" ("Р", №177, 13.09.94 г.).

Читаем у В.Герасимова в 1997 году: "Необходимы соответствующие нормативные акты, такие как законы об энергетике и об энергосбережении. Проекты этих документов подготовлены еще два года назад, но пока не рассмотрены парламентом". ("Экспресс-контракт", №31, 8.08.97 г.).

Читаем у Р.Игнатьева в 1997 году: "решено также начать разработку проектов законов Республики Беларусь "Об энергосбережении" и "Об энергетике" ("Звязда", №109-110, 18.06.97 г.).

Законотворители явно "задолжали" экономике

В своем выступлении перед парламентариями 10 октября 1997 г. президент Республики Беларусь А.Лукашенко особенно подчеркнул: "Совершенно ясно, что надо добиваться — и это важнейшая задача правительства — существенных подвижек в снижении материало- и энергоемкости валового внутреннего продукта". "Снижение материальных и энергетических ресурсов на производство продукции наших предприятий — это единственный путь повышения конкурентоспособности". Здесь многое зависит и от работы законодательной ветви власти.

Необходимо создать правовое поле, которое бы стимулировало создание на территории Беларуси высокотехнологических предприятий, привлекало в республику новые технологии и все предельно конкретно и понятно. Это — руководство к действию и законодателям, и правительству, и производителям.

Наступает ли "собственные атомные грабли"

Беларуси в этом нет необходимости. И какое отношение наш нравственный долг перед человечеством, "Корабль" мирового технического прогресса являю не "потонет" от такой "проблемы", а вот мировое атомное лобби потеряет очень важный "козырь". Необходимо поставить точку в этой бессмысленной белорусской "атомной повести".

Экономический фактор

В ближайшие 10-12 лет в нашей стране вообще не нужно строить новые крупные энергетические объекты. Располагая действующей законодательной базой, стимулирующей энерго- и ресурсосбережение, и суммой в 1,5 миллиарда долларов США, Беларусь к 2005 году не только заместит выбывающие мощнос-

ти в объеме 3 млн. кВт, но и сможет ЭКСПОРТИРОВАТЬ электроэнергию. С удовольствием процитирую слова директора Гомельской ТЭЦ-2 А.Н.Бачуринского: "...Мы имеем даже избыточные мощности, которые остаются неостребованными как зимой, так и летом. Поэтому при решении определенных проблем на государственном уровне мы могли бы ежегодно экспортировать более миллиарда киловатт-часов электрической энергии в страны Западной Европы".

Экологический фактор

Не может "грязная" атомная станция, создающая новые радионуклиды и опасно увеличивающая радиоактивность всей биосферы, стать экологически "выгодной" для Беларуси ни в ближайшем, ни в далеком будущем. Еще далеко не ясно, во что обойдется человечеству явное преждевременная побудка являющейся "атомной собачки" и неудачные попытки "приручить" ее. "Есть данные, свидетельствующие об увеличении числа заболеваний лейкозами и некоторыми видами рака населения, живущего вблизи атомных установок в США, Германии, Великобритании и Франции. Есть материалы о негативном влиянии АЭС на растительность в Германии и Швейцарии. Есть данные о возникновении уртовых рыб, обитающих в водоемах-охладителях Ленинградской и Игналинской АЭС" ("Труд", №171, 17.09.97 г.).

Фактор государственной независимости

Государство, которому становится "выгодной" экономическая зависимость от другого государства (в случае с АЭС — на 100%), может перестать быть суверенным государством.

Есть ли альтернатива у ядерной энергетики? Да, ветряные "мельницы"...

А теперь несколько слов о происхождении, достоверности и "перспективности" нашего любимого лозунга, господа "атомные умельцы", — "альтернатива развитию ядерной энергетики нет". Сегодняшние атомные станции (любые "национальные") напоминают, извините, "духоту" детей, которые хронически болели тропиком и дизентерией одновременно. Без конца "чихают" и "ходят под себя". И бросить "ребенка" нельзя, и "вылечить" не получается. Потому и "нет альтернативы" для тех, кто вяляется. А нам на десятилетия и столетия "какашки" хватит.

Чтобы не утомлять читателей всеми возможными альтернативными вариантами, приведу один пример. Доктор Рюдигер Шолль из Ганноверского федерального института геологических наук и природных ресурсов считает, что Беларусь имеет все основания заниматься ветроэнергетикой. По его данным, стоимость промышленной ветроэнергетической установки в 1 миллион ватт — около 1 миллиона 300 тысяч немецких марок, то есть построить тысячу таких установок в 3-4 раза дешевле, чем атомную станцию той же мощности.

Преобразовать солнечную энергию в электрическую с КПД 25-27%

Последние исследования показывают, что этот показатель можно поднять до 40-50%. Можно продолжить, но вернемся к своим реалиям. Я думаю, что нашей стране не подходит и такой "рецепт": "Лет 80 продвигаться на природном газе..." ("НГ", №215, 16.10.97 г.). Нам надо немедленно прекратить бездумное употребление СВОИХ и ЧУЖИХ энергоносителей.

Самая главная наша альтернатива АЭС сегодня — энерго- и ресурсосбережение, возвращение здравого смысла энергетике и всей экономике.

Уважаемые "властные" стороны и противники строительства АЭС, уважаемые парламентарии, хватит "дебатов", "экспертных комиссий", "изучений", "разоблачений". Надо направить все усилия на разгребание завалов нашего энергетического бардака.

Экономия — жизненная необходимость бедных

Я — простой избиратель. Официально прошу парламент

рассмотреть следующие наказания-предложения.

1. Необходимо принять закон о введении моратория (на 10 лет) на проектирование и строительство новых крупных энергетических объектов. (Есть точные расчеты, согласно которым, Россия, например, может 20 лет не строить новые энергетические мощности и в то же время бурно развивать промышленность, но при условии внедрения энергосберегающих технологий.)

Предусмотреть, что реконструкция крупных энергетических объектов будет осуществляться при экологическом и экономическом обосновании, с использованием самой передовой технологии и эффективного оборудования.

Предусмотреть первоочередное финансирование разработок, направленных на снижение потерь в магистральных и распределительных электрических сетях.

2. Необходимо законодательно ввести и закрепить главный показатель оценки эффективности работы топливно-энергетического комплекса — энергоемкость единицы внутреннего валового продукта (ВВП). Для предприятий — энергоемкость единицы выпускаемой продукции. Эти показатели должны соизмеряться с аналогичными показателями развитых капиталистических стран. Например, хотя бы Швеции или Германии, которые имеют объективные ориентиры.

3. Необходимо принять "многосторонние" законы об энергосбережении и об энергетике.

Предусмотреть постепенное изменение соотношения тарифов на электроэнергию для промышленности и для населения и приведение его к пропорциям развитых стран. Это реально позволит снизить цены на продукты, услуги и прочее.

4. Необходимо принять закон о введении обязательного энергетического налога. Для населения — 1 тысяча рублей ежемесячно с каждого члена семьи, вносимая в виде платы на электроэнергию. Для предприятий — 5 процентов от суммы ежемесячной платы за энергоресурсы.

Предусмотреть аккумуляцию денег на счетах инвестиционного фонда "Энергетика Беларуси", технический совет которого будет принимать решения об инвестировании средств эффективных мероприятий энергосбережения и новых разработок альтернативной энергетики.

Предусмотреть широкое освещение этой работы в печати, на радио и телевидении.

5. Принять закон о формировании новой концепции капитального строительства.

Предусмотреть: — резкое снижение материалоемкости и энергоемкости позаведения и эксплуатации зданий и сооружений;

— немедленное введение автономных систем снабжения теплом и горячей водой для вновь вводимых зданий и сооружений и постепенную автономизацию систем существующих зданий и сооружений;

— отход от маньякальной идеи "всеобщей железобетонной скорбности". Предусмотреть на переходный период (до завершения диверсификации заводов ЖБИ и КПК) исключение тепловой обработки изделий и исключение электроснабжения для сборки арматурных каркасов;

6. Принять закон о формировании новой концепции машиностроения, станкостроения и приборостроения. Предусмотреть снижение материалоемкости и энергоемкости изготовления продукции. Ориентир — от тех же развитых стран. Ограничить эти пределы.

Решительно отказаться от сложившихся стереотипов энергозатратного образа жизни.

Наша энергетика должна развиваться по пути заравновешивания и цивилизованности. Приведу фрагмент выступления президента США Клинтона на Генеральной Ассамблее ООН в июне 1997 года: "Мы будем работать с деловыми кругами и общинами для того, чтобы еще больше использовать энергию Солнца. Мы собираемся установить к 2010 году 1 миллион солнечных батарей". Какой блистательный пример мудрости и дальновидности политика!

Наша сегодняшняя бездельность дает прекрасный шанс сделать правильный выбор пути, по которому будет развиваться энергетика. А пока остро необходима законодательно подкрепленная кардинальная переориентация всей экономики на ресурс- и энергосбережение.

Александр МЕЛЬНИКОВ, инженер-строитель.

Што з імем тваім?

Мне 16 гадоў. Хачу памянаць сваё імя. Прабуда, яна не ведаю, як да гэтага паставіцца маі маці. Шы маю я да свайго паўналецця змяніць імя? Пажадана, калі ласка, Марыя, куды мне трэба звяртацца.

Мінская вобл. Улічваючы тое, што табе ўжо споўнілася 16 гадоў, ты можаш паспрабаваць змяніць сваё імя. Аднак хачу цябе папярэдзіць, што гэта не такая лёгкая справа. Задачыца ЗАГС са збядзі глядзіць, наколькі мэтазгодна гэта робіць і ці сапраўды

У ветэранаў Беларусі свой Савет

Што гэта за арганізацыя... Саюз ветэранаў? Ці можа ў яе ўступіць пенсіянер, ветэран працы?

І.У.Дзюдавіч, Барысінінскі раён.

Савет ветэранаў — арганізацыя грамадская, якая існуе ў Беларусі на працягу 30 гадоў. Як па-ведамі мне ў яе цэнтральным

офісе, які знаходзіцца ў Мінску, на вуліцы Я.Купалы, 21 (тэл. 226-12-60), стаць членам Савета ветэранаў можа кожны ветэран Вялікай Айчыннай вайны. У кожным раённым цэнтры, калгасе, саўгасе існуюць перашины арганізацыі, куды Вам і трэба звяртацца, каб атрымаць усю інфармацыю, якая Вас цікавіць.

Чакаючы перамены на занятках фізкультурай

1991—1992 гадах. Усе крызтыры праводзілі навуковую экспертызу і апрабавалі ва ўсіх рэгіёнах рэспублікі.

Але, як глумачыць далей Віктар Сцяпанавіч, "на працягу апошніх двух гадоў навукова-даследчы інстытут фізічнай культуры і спорту Міністэрства спорту і турызму праводзіць абследаванне розных слабаў населення з мэтай распрацоўкі Дзяржаўнага стандарту ўзроўню фізічнага развіцця і фізічнай падрыхтоўкі дашкольнай, вучнёў, студэнцкай і сталага населення. Праша павінна быць завершана ў агучным годзе. У адпаведнасці з бычым вынікам вынікам у новым навуковым годзе плануецца перагледзець і сістэматызаваць нармаўныя ўзроўню фізічнай падрыхтоўкі вучнёў распрацаваны ў

1991—1992 гадах. Усе крызтыры праводзілі навуковую экспертызу і апрабавалі ва ўсіх рэгіёнах рэспублікі.

Да новага навукальнага года некаторы ўкладчыкі "Беларусбанка" змогуць атрымаць крэдыт

Крэдыт "Да навукальнага года" ў памеры да 50 мінімальнаў заработных плат на тэрмін да дзесяці месяцаў будзе прадастаўляцца ААБ "Беларусбанк" укладчыкам — быццам, які маюць дзяржаўны ўкладчыцкі ўклад, а таксама быццам навукаўцкі моладзі з улікам і плацежынаў. Як паведаміла БелТА ў прэс-службе гэтай фінансавай установы краіны, сродкі будучы выдзяляцца з 1

жніўня па 15 верасня гэтага года для набыцця адукацыі і школьна-пільсавых прылад. За карыстанне крэдытам устанавляецца шэрагавая працэнтная стаўка ў памеры 35 працэнтаў гадавых.

Крэдыт будзе прадастаўляцца па месцы жыхарства пазычальнікаў пераважна безнаўплатна шыякам са штомесечным пагашэннем плацяжы па крэдыту і працэнтаў па ім.

БелТА.

Няма гарантыі, што чарнобыльская трагедыя 1986 года не паўторыцца

Амаль сенсатыўную заяву зрабіў прэзідэнт Украіны Леанід Кучма, якая была перададзена ў мінскі дэпартамент па радыёактыўнаму забяспечэнню. Ён заявіў літаральна наступнае: трэба сказаць усю праўду пра стан Чарнобыльскай атамнай станцыі.

Аказваецца, нам дагэтуль не гаравы пра яе. Калі верыць ГАТ, дык пад саркафажам пачаліся

і ў ішчэ ядзерныя працэсы, што не дае ніякай гарантыі яе бяспекі, і трагедыя 1986 года можа паўтарыцца ў любы час. Вось так. А ў Беларусі сінвалізавана, што можна ўжо жыць у зоне. Тутды мяркуючы пасылаць маладых спецыялістаў надалёва, "на рэальнае" жыццё. Навошта ж Пад чарговы атамны ўдар?

Яўген ТАЎТЕНЬ.

Стыль

У Пастаўскага райвыканкама — метады кіраўніцтва былых парткамаў: вымовы старшынэкам калгасаў і мабілізацыя на касавіцу гараджан.

З нязменнай надзеяй толькі на касу...

Пасля нечарговага пасаджэння Пастаўскага райвыканкама, выкліканая незадавальняючым ходам палыхаў траў, выклікала група сельскіх кіруючых панаса пакарнамі. За дзяржаўна арганізацыю работ на краўніках траў, па дагледу па пасевам, падрыхтоўцы да жніўня і ішчэ ўпущэнні адразу 7-мі старшынэкам калгасаў былі аб'яўлены строгія вымовы. Сходу ўпаўнаважаных калгасаў імя Піхана было рэкамендавана звярнуцца ў райвыканкам, у Палянына ад займаемай пасадзі. Матэрыялы на тых, хто дронна прапалі ўчасткі ўзбурка, вышарана і аднаўляў у пракуратору для прыняцця мер уздзеяння да адказных асоб. Такія кутрыя меры вымушаны прымаць ў ішчэ месцах.

Правальным, калі не скажаць болей, аказалася "звіленне жніўю"

Беларускія коннікі праследуюць лідара

На чарговым этапе Кубка свету па пераломленні пераходка, які праходзіў на коннаспартыўнай базе ў Ратамцы пад Мінскам, лепшую суму балаў набраў коннік з Літвы Андрус Петравас, які выступіў на конях Рэсэст і Олар. З другога па пятыя месцы занялі беларускія спартсмены.

Спаборніцтваў, у якіх удзельнічалі каманды з Беларусі, далі ў чэрнібыльскай трагедыі. І чым менш государство вмешивается в эти вопросы, тем больше шансов получить ошущимую помощь мирового сообщества. Ну а поскольку у нас все находится под руководством Виктора Кучинского созидает, то и отношения не улучшаются, а ухудшаются.

Может быть, теперь, когда главные черныбыльские чиновники стали невысказанными, ситуация изменится в лучшую сторону. И Бог здесь, понитно, не при чем. Ну а что касается тех, кто спекулирует Божьим именем, то прекрасно известно — Бог шельму метит.

Владимир КОТ.

Беларускую рэдакцыю польскага радыё шукайце на кароткіх хвалях

Калі ласка, напіражыце, на якіх хвалях трэба трансляваць перадачы Беларускай рэдакцыі польскага радыё. Маркую, што маю цікавасць паведамленнямі гэтага радыё.

Сяргей Мазонаў, г.Кобрын.

Беларуская рэдакцыя (служба) польскага радыё дзейнічае ў структурах Праграмы для замежа Польскага Грамадскага радыё, перадачы якой на розных мовах даходзяць да слухачоў ва ўсім свеце.

Беларускую рэдакцыю польскага радыё трэба шукаць на кароткіх хвалях. У 6 і ў 11 гадзін раніцы, а таксама ў 17 гадзін на хвалях частаты 11,474 Гц (13 ус-ходняй дэкаў). Трансляцыі польскага радыё ў ішчэ часы ішчэ на ішчэ хвалях:

41,18м (7285кГц) у 14.30: 41,18м (7285кГц) 50,04м (5995кГц)

Беларускім слухачам журналістаў з Польды прапануюць публіцыстычныя рэпартажы, навіны культуры і літаратуры, агляды прэсы, карэспандэнцыі з Беларусі, якія зачытаюцца ў 6, 11, 16.30, 17 і 20 гадзін штодзённа. Акрамя таго, на гэтых хвалях гучыць сучасная музыка, у нядзелю ў 17.30, а ў панядзелак у 6 гадзін раніцы і 14.30 ідзе канцэрт віншаванняў.

Напэўна, Вас цікавіць і адрас польскага радыё. Калі ласка: Праграма для замежа, 00-977 Варшава P.O.Box 46

Польшча. А таксама адрас у Вібеску: Юрасю Корбану, 210038, Вібеск, 38, п/с 5, Беларусь.

Дэмакратыя по-белорусски

"Рассмотрев материалы, поступившие от начальника Новополюцкого городского отдела внутренних дел..."

Трудно предположить, какими критериями руководствуется глава белорусского государства, подбирая кандидатуры на судебские должности. Можно только сказать, что квалификация претендента в юриспруденции являю не является определяющей. Более того, судьи имеют белорусскую Фемиду и не собираются руководствоваться нормами права. Новополюцкая судья И.Сухоцкая адвокат Л.Сапро-неишкому так и заявила: "Что мне ваша Конституция (?)". Именно так — не наша, а ваша. Для не право, как арифметика для главу-буха из анекдота — дважды два будет столько, сколько надо.

Характерный пример правосудия по Сухоцкой — административный процесс 9 июля 1998 года в Новополюцком суде по обвинению пенсионерки Антонины Вороновой в неуважении к суду. Я считаю, слуга Фемиды вместо вершения правосудия глумился над обвиняемой и судопроизводством.

Постановление Ирины Сухоцкой начинается словами: "Рассмотрев материалы, поступившие от начальника Новополюцкого городского отдела внутренних дел...". Но в деле нет, а самое главное, и не может быть таких материалов. Судовые протоколы по статье 166 (проявление неуважения к суду) не вводит в компетенцию начальни-ка милиции, поскольку в статье этой говорится о совершении действий, свидетельствующих о явном пренебрежении к суду или установленным в суде правилам, совершенных во владениях Фемиды.

Проявления неуважения к ботине правосудия за пределами территории не подлежат под статью 166 КОАП. Однако юрист И.Сухоцкая, судя по всему, даже не удостоилась взглянуть в Кодекс об административных правонарушениях. Она выполняла требования сильных мира сего. Поэтому судью не волновало то, что дело состояло лишь из одного листа бумаги — протокола, написанного судебным исполнителем.

А ведь в этом, так называемом протоколе, поскольку он составлен не на официальном бланке, отсутствовали практически все данные, предусмотренные статьей 235 КОАП для документа такого рода:

— имя и отчество лица, составившего протокол;

— сведения о личности нарушителя;

— время совершения правонарушения;

— сущность административного правонарушения;

— нормативный акт, предусматривающий ответственность за данное правонарушение;

— фамилия и адреса свидетелей;

— объяснения нарушителя;

— подписи правонарушителя, потерпевшего, свидетелей;

— сведения о разъяснении нарушителю его прав и обязанностей.

Далее в постановлении Ирины Сухоцкой пишется: "Заслушав гр-на Воронкову...". Оставим в стороне тот факт, что Антонина Владимировна гражданка, а не гражданин. Мелочь по сравнению с тем, что судья вообще не заслушала обвиняемую в административном правонарушении. Антонина Воронкова, юридического помощника которой судья И.Сухоцкая выгнала из

Беларускую рэдакцыю польскага радыё шукайце на кароткіх хвалях

Калі ласка, напіражыце, на якіх хвалях трэба трансляваць перадачы Беларускай рэдакцыі польскага радыё. Маркую, што маю цікавасць паведамленнямі гэтага радыё.

Сяргей Мазонаў, г.Кобрын.

Беларуская рэдакцыя (служба) польскага радыё дзейнічае ў структурах Праграмы для замежа Польскага Грамадскага радыё, перадачы якой на розных мовах даходзяць да слухачоў ва ўсім свеце.

Беларускую рэдакцыю польскага радыё трэба шукаць на кароткіх хвалях. У 6 і ў 11 гадзін раніцы, а таксама ў 17 гадзін на хвалях частаты 11,474 Гц (13 ус-ходняй дэкаў). Трансляцыі польскага радыё ў ішчэ часы ішчэ на ішчэ хвалях:

41,18м (7285кГц) у 14.30: 41,18м (7285кГц) 50,04м (5995кГц)

Беларускім слухачам журналістаў з Польды прапануюць публіцыстычныя рэпартажы, навіны культуры і літаратуры, агляды прэсы, карэспандэнцыі з Беларусі, якія зачытаюцца ў 6, 11, 16.30, 17 і 20 гадзін штодзённа. Акрамя таго, на гэтых хвалях гучыць сучасная музыка, у нядзелю ў 17.30, а ў панядзелак у 6 гадзін раніцы і 14.30 ідзе канцэрт віншаванняў.

Напэўна, Вас цікавіць і адрас польскага радыё. Калі л

Эта беседа известнейшей московской журналистки Инны Руденко с хранителем уникального Музея российских меценатов Львом Краснопевцевым конечно же в первую очередь адресовалась «новым русским».

Но тема настолько актуальна, что мы публикуем с этой публикацией в «КП» обязательно должны ознакомиться и «новые белорусы». Может быть, многие из них после этого задумаются: наступило время «развязать денежный мешок», позаботиться и о других, оставив добрую память о себе в веках. Чего греха таить: у нас, в Беларуси, немало людей, которые купаются в праведно и неправедно нажитых деньгах, но ломаного гроша не дадут на благотворительность. Забывая при этом, что в случае смуты, которая может возникнуть из-за нищеты миллионов людей, они в одночасье могут потерять все...

Савва Мамонтов был железнодорожным олигархом. Но это в его кабинете родились «Три богатыря» и «Демон»!

Чем отличаются великие меценаты прошлого от «новых русских» - об этом размышляет хранитель уникального Музея российских меценатов и благотворителей Лев Краснопевцев

Благотворительность — благодеяние, добродетель, делание добра другим.
В. Даль.

Благотворительность — в буржуазном обществе оказание частными лицами материальной помощи из милости.
С. И. Ожегов.

- Для меня, вы знаете, это новость: потомки знаменитых купцов и промышленников-меценатов живут в основном здесь, а не за границей...

- Эмигрировали дворяне, эмигрировали министры, генералы, офицеры, чиновники. А купцы и промышленники покидали Россию лишь тогда, когда им грозила неминуемая гибель. Как Рябушинским, известным фабрикантом. Это было семейство исключительно резкое в своих политических высказываниях. Они не приняли советскую власть так же, как не принимали царскую. И тех, кто здесь оставался, расстреливали без разговора.

Потомков много. Есть Морозовы, есть Сытины, есть Гучковы, есть Алексеевы... 75 лет они были как бы незаконно живущие в этой стране существа, их и воспитывали так: если ты Морозов - то просто одиознейший известный меценат. И наши музеи - своеобразный клуб для потомков, где они как бы заново обретают свою родословную.

- А почему купцы и промышленники не стремились уехать?

- У них не было абсолютной неприимчивости к новой власти. Российская буржуазия практически на 99 процентов вышла из крестьян. У всех за плечами было трудовое прошлое. Много таких, кто уходили из деревни в лаптих, а через 30 - 40 лет становились миллионерами-меценатами.

И еще: они прекрасно понимали, что если новая власть будет работать без них, она загубит экономику. И хотели одного - оставаться при своем деле. До 26-го года не уезжали владельцы кондитерской фабрики, известной нам ныне как фабрика «Красный Октябрь». Все надеялись, что власть опомнится и использует их опыт. И только когда поняли, что нэп - просто маневр, уехали.

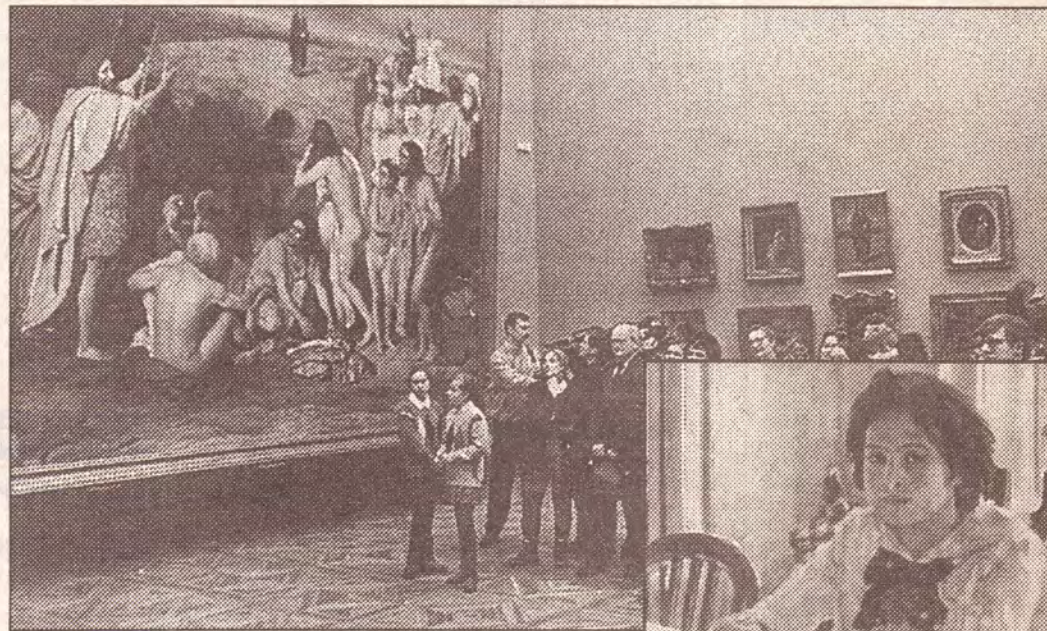
Российская буржуазия, вопреки тому, что нам вдалбливали все годы, была очень кровно связана с российской почвой. Как Иван Сытин, известный издатель, говорил: ну что ж, я пришел в эту жизнь голым и уйдю голым. Это был совершенно феноменальный одаренности человек! И потрясающей преданности делу народного образования. Начав с приказчика в книжной лавке, он создал фирму, равной которой не было в Европе! Он не мог без дела ни минуты. Но работать ему не давали...

А те, кто уехал за границу, жили там бедно. Потому что все свои прибыли вкладывали здесь, в Россию.

- В отличие от нынешних предпринимателей...

- Но ведь была совсем другая обстановка! Никто из них не думал об охране, о том, что могут убить или украсть ребенка. А нынешние... они фактически на каком-то полуправильном положении. Огромное количество нашей публики только и жлет, когда их, наконец, раздают.

Большевики говорили: мол, хозяевами Москвы были миллионеры. Это правда. И их способ зарабатывать деньги был признан, и они имели в руках такую организацию, как Московская городская дума. И городским головою, начиная с Сергея Михайловича Третьякова, избирали

Увидели бы мы эти картины, если б не меценаты?

очень богатого человека. Впервые, это было гарантией его деловых качеств, во-вторых, в случае необходимости он первым вынимал свой кошелек, открывая список пожертвований.

На пожертвования купцов и промышленников в Москве было построено несколько десятков больниц, несколько сотен школ, училищ. Создана вся культурная структура! Все театры, включая Большой, были или построены купцами, или Малый, или созданы, как создал МХАТ глава крупной фирмы К. Алексеев, ставший Станиславским. Московская консерватория, Высшие женские курсы, Пречи-

уровня - это самое выгодное, что может быть в экономике.

- Такая прямая зависимость?

- Безусловно. Представьте: вы приезжаете в Европу из России Николая I. Вы хотите получить кредит, купить выгодные машины - а на вас смотрят как на человека из дикой, крепостнической страны. И совсем иное дело приехать из страны Чиньков и Толстого, Рахманинова и Шаляпина. Отношение другое!

- Допустим. И все же с трудом верится в такое поголовное увлечение «денежных мешков» культурой...

- В жизни каждого народа бывает звездный час. Для России он настал после отмены рабства, когда «мужичье слово» поперло в экономику. Они не знали удержу в своем стремлении к знаниям. Они все время искали что-то новое.

Третьяков прекрасен: знал западноевропейскую живопись, но не стал собирать ее, как Шереметевы, Голицыны, Юсуповы. Он стал собирать то, что никто не знал: картины Репина, Крамского, Перова. Тогда, когда еще многие думали, что эти мальчишки бунтовщики - просто претенциозные выскочки. А потом перешел к нашим импрессионистам - Серову, Коровину, Врубелью, не страшаясь громких упреков тех же передвижников в том, что разлагает русское искусство. Прививает ему сифилис, по выражению Маковского.

А Шуккин, глава крупной фирмы оптовой торговли тканями? Он приезжал в Париж и покупал там картины не француз XIX века, с их устоявшейся известностью, а последние новинки художников, которых никто не признавал. Так в России появилась блестящая коллекция импрессионистов и постимпрессионистов. И что характерно: три дня в неделю можно было прийти в дом Шуккина и посмотреть ее бесплатно.

Студенты, курсы, Бог знает, какая нищета бродила по его дому. И в правилах Третьяковской галереи не было написано, что не допускаются посетители в лаптих и армяках.

А Савва Мамонтов? Много лет он материально и морально помогал художникам - «Демон» Врубеля написан в его кабинете, «Три богатыря» Васнецова - в его кабинете, «Девочка с персиками» Серова - в его Абрамцево, но и этого ему было мало: устроил частную Русскую оперу! И этот железнодорожный олигарх, как мы бы сейчас сказали, специалист по шпалам, по рельсам, по насypам, по паровозам становится режиссером! И ставит произведения композиторов, которые тогда совсем были не в моде, - Мусоргского, Римского-Корса-

кова. Каждый истинный меценат - всегда новатор.

- А благотворительность, по-вашему, тоже новаторство?

- Вот вам пример. Семейство Рукавишниковых, владельцев металлургических предприятий на Урале и в Сибири, создало в Москве исправительный приют для малолетних преступников. Но какой! Рукавишниковы купили огромный прекрасный дворец и, не нашедши на него никаких решеток, стали брать туда осужденных подростков.

Нормальные условия жизни, нормальное питание, одежда, хорошее отношение - и полная занятость. С половиной шестого утра и до девяти вечера перемещался работа в столярных, портновских, сапожных мастерских с занятиями в школе, участием в кружках самодеятельности, был духовой оркестр, оркестр народных инструментов. Обойдя свой срок - администрация подыскивает тебе рабочее место и еще три года ведет за тобой наблюдение. А потом могут помочь создать собственную мастерскую.

И процент перевоспитываемости доходил до 95!

У нас в экспозиции есть комод и шкаф работы юных преступников из дома Рукавишниковых. Обратите внимание - какая добротная мебель, а ведь 80 лет простояла в коммуналке.

- А что это за кошелечки на стенде рядом?

- Их связала жена Рукавишниковых. Евдокия Николаевна одно время жила в Крыму с сыном, больным туберкулезом. И стала свидетельницей кораблекрушения у берегов Феодосии. Там у одного из мальчиков опасные скалы и рифы. Нужен был маяк. И Рукавишниковы решили его построить: ее сын здесь спасся от смерти, а чьи-то сыновья погибли.

Пожертвовала крупную сумму, но денег не хватило. Тогда стала вязать кошелечки, раздавать их на благотворительных собраниях, и они нередко возвращались к ней, наполненные деньгами. И маяк был построен.

Предприниматели прошлого понимали: для успеха дела нужен здоровый и непьющий рабочий. Но самое главное - образованный! Как бы дико это ни казалось нынешним бизнесменам.

Интересная деталь: после Отечественной войны дочери Евдокии Николаевны пришли письмо от незнакомых ей военных моряков, которые ей докладывали - разрушенный фашистами маяк восстановлен. Он стоит до сих пор. Такими были эти люди. Как писал Третьяков дочери: «Моя идея с самых юных лет наживать для того, чтобы нажить

от общества вернулось бы также обществу в виде каких-то полезных учреждений. Мысль эта не покидает меня во всю мою жизнь».

- Скажите, Лев Николаевич, а как вы относитесь к тем, кого мы зовем «новыми русскими»?

- Однозначно положительно.

- Неужели они тоже возвращают нажитое обществу?

- В огромных количествах. Просто об этом мало кто знает - люди по понятным причинам не хотят засвечиваться. А может себе сегодня позволить не скрывать размеры благотворительности? Ростропович. И то он нигде этого не афиширует. А ведь 8 миллионов долларов отдал на одну только медицину, сумасшедшие деньги! И это, не считая поддержки искусства! А Спиваков? А Крайнев? Благотворительность занимаются и Березовский, и десятки банков!

- Не хотите ли сказать, что у нас все в порядке с благотворительностью?

- Нет. Миллионы уходят в песок - или направляются не туда, или не контролируются. Благотворительность требует очень большой жесткости. Тимофей Савосвич Морозов, построивший несколько клиник на Девичьем поле в Москве, часто в них бывал и, рассказывая, всегда шел к больным и спрашивал: «Чем вас сегодня кормили?» Те рассказывали. «Хорошо, ладно. А молочко нам давали!» - «Нет».

- «А яблок?» - «Нет». Он

шел и проверял, почему не давали молочка и яблока.

В этом смысле у нас, пожалуй, один надежный человек - тот же Ростропович. Он проворачивает каждую копейку. А его называют жадным...

- Не любят у нас богатых...

- Современные меценаты и благотворители унаследовали традиции советского барства. Дают указание бухгалтеру перечислить деньги со счета на счет, а пошли ли - черт его знает. Или еще передают деньги фондам. Николая никто из дореволюционных благотворителей ни копейки никаким фондом не передавал!

Картины Третьяков покупал сам. Мамонтов давал гигантские деньги на оперу - но он сам подбирал и произведений, и исполнителей! Благотворительная и особенно меценатская деятельность носила

и должна носить только личный характер.

- Пока что-то не видно Третьяковых и Мамонтовых...

Быть может, сегодня полезней был бы принцип «пономогом из многих»?

- Да. Так ведь старая благотворительность и носила огромный характер! Было огромное количество обществ - при каждой больнице, приюте,

школе. Даже при кадетских и военных корпусах. Две трети средств дают богатые люди, остальные - те, кто жертвует рубли и грошки.

- Сейчас нам предлагают какие-то обезличенные счета - то на храм, то на больницу. Часто мелькают на телеэкране, но мало, мне кажется, кого волнуют.

- Не волнуют потому, что помощь эффективна - адресная. А для этого человек должен быть привязан к конкретному благотворительному обществу, которое, как раньше это было, каждый год издает отчеты: на что тратились деньги. До копейки. Эти бабки, ненавидимые богатыми, которые с портретом Сталина бегают... Лучше б они с тем же пылом копейки подсчитывали в каком-нибудь благотворительном обществе.

- Их трудно перевоспитать. Нам столько лет внушали: благотворительность - это когда капиталисты пьют кровь из рабочих, а потом заглаживают свой страшный грех...

- А вы знаете, что Прохоровы, владельцы «Трехгорки», в Париже на выставке орден Почетного легиона получили за заботу о рабочих?

- Верите, что положение изменилось?

- Верю. Потому что вижу нашу молодежь. Сотни и сотни групп студентов, ребят из профессиональных колледжей прошли через музей. Недавно комитет по образованию правительства Москвы проводил конкурс сочинений «Российское предпринимательство. Истоки, традиции и современность». Какие замечательные работы мы получили! Вот что пишет, например, Алексей Малинин из профессионального лицея № 329: «Реальность такова, что теперь за все каждый будет платить сам. Но если я молодой и сильный, то смогу заработать на свои нужды. А как быть пожилым людям или инвалидам? Как стать на ноги сиротам? Им должен помочь я. Я должен стать богатым, чтобы обеспечить не только свою семью, но и оказать помощь попавшим в беду. Я должен помочь сироте получить образование, я должен позаботиться и о его досуге, чтоб он не пил водку в подвале, а смог пойти в театр. Но театр будет лишь тогда доступен для всех, когда у него отпадет потребность в повышении цен на билеты. Значит, я должен поддерживать и культуру».

Как говорил Гамлет, «померла связь времен». Мы эту связь стараемся восстановить.

- Вы оптимист. А ведь прощай, мне говорили, через лагерь?

- Да, Дубровлаг. С пятидесят седьмого по шестьдесят седьмой.

- Десять лет!..

- Те из нас, кто не просил помилования, просидели 10 лет.

- За что?

- За дело. В приговоре о нашей группе МГУ было сказано: объединение на почве контрреволюционных, анти-советских и антисоциалистических взглядов. И это была чистая правда. Мы все историком, умели работать с источниками и обнаруживали фальсифицированность владимирских манускриптов.

Хочу, чтоб наш музей был рудничком истинного знания. Есть две точки зрения на человека. Одна выражена в латинском изречении «Человек - животное». Маркс, Ленин и прочие исходили из нее, осуждая эту лжеидеологию доктрина: у них классу волк. Другую точку зрения выразил Аристотель: «Человек - это общественное животное». Значит, существо, которое, как часть общества, не может не заботиться об оптимальном состоянии общества. Что и делают благотворители.

Инна РУДЕНКО.

Духоўны скарб

Жыццё

Жыццё — магчыма, скарыстай яе.
Жыццё — хараство, захапайся ім.
Жыццё — асалода, зведай яе.
Жыццё — мара, здзейсні яе.
Жыццё — выклік, прымі яго.
Жыццё — доўг, выконвай яго.
Жыццё — гульня, згуляй у яе.
Жыццё — базага, даражы ім.
Жыццё — здароўе, беражы яго.
Жыццё — любоў, радуйся ёй.
Жыццё — таямніца, спазнай яе.
Жыццё — шанс, скарыстай яго.
Жыццё — гора,

пераадолей яго.
Жыццё — барацьба, вытрымай яе.
Жыццё — прыгода, адважся на яе.
Жыццё — трагедыя, пераадолей яе.
Жыццё — ішчасце, ствары яго.
Жыццё надзвычай цудоўнае, не губі яго.
Жыццё — гэта жыццё, змагайся за яго!
Так цудоўна пра жыццё сказала незвычайная жанчына — Маці Тэрэза.

Эпіды аб прыродзе

Мікола КАПЫЛОВІЧ Ластаўкі

У кутку лесніцкага калодзежа яны зліплі сабе кубло. Праз нейкі час у ім заварушыліся і тоненька зашлікалі птушанята. Я часта падыходзіў да зруб, пазіраў у цёмнае нутро калодзежа — баяўся, каб гняздо не асырнула і не абвалілася ў ляду. Але, на маю радасць, яно моцна рымалася за калодзежныя плашкі, нібы прысмакталася да іх.

Затое зусім не хваляваўся за сваіх дзяцей дарослы ластаўкі. Яны снавалі з калодзежа ў калодзеж, кармілі птушанят з раніны да позняга вечара. Толькі зрэдку апускаліся на зруб адпачыць. І завадзілі песні (аж заклёбавалі імі), радуючыся сваіму сямейнаму ішчасцю.

Спіраша ластаўчаняты былі галяпузавыя, з пасіністым ад халоду целамі, на якіх былі відныя нават дробныя пупырышкі, потым абкасмаціліся ў раздэчны пушок. Ім было, відаць, злыба ў сырым калодзежы, і птушанят цесна прышлікаліся адно да аднаго, паклаўшы на край гнязда свае слезавыя ластаўкі.

Міналі дні. З пятаўсечных цел ластаўчанят пачалі вылівацца, што ішчыць на твары, каструбаватыя чорныя лудачкі.

Наўзабаве яны палопаліся, разваліліся — з кожнай выпырснула пер'е, і ластаўчанят прыблаліся ў чорныя кашчымчыкі, а іх маленькія грудкі — у белыя манішкі. Цяпер птушанятам стала цесна ў адным гнязды і іх, як цеста з дзяжы, пачало выпрашаць з кубла.

Цяпер я ўсё часцей і часцей пачаў зазіраць у калодзеж. Мне нават жа хвалялася не прапусціць моманту і пабачыць, як птушанят будучы з яго выбарацца. Яшчэ баяўся, што, калі яны будуць вылітаць з калодзежа, зачэпцяцца крыламі за плашкі зруб, пападуць у вяду і патопіцца. І амаль не адыходзіў ад калодзежа.

І ўсё ж адлучыўся з двара лесніцкага, каб сесекі сухастойну на дрывы. Спусціў яе ў гущыню на зямлю, прымерсяў быў абсерабіць і пасекі на паленні. І раптам насіражыўся — пачуў людскую галасы. Я з усіх ног кінуўся да калодзежа. Ягаднік так перапалыхалася, убаўшыся мой раз'юны твар, што іх нібы ветрам зашвытаў з дэра.

Палбег да калодзежа, спалоха на зірнуў у зруб — гняздо з мёртвымі птушаняткамі пакалыхвалася ў вядзе.

Чмялі

У той дзень мы з братам сядзелі ў садзе і гулялі ў шашкі. Было сонечна, цёпла, каля нас навішкі, гудзелі пчолы, восы, чмялі. І тут над галавою брата пачаў увівацца адзінокі, потым другі чмель.

Ён усміхнуўся. Ён расказваў, падымаўся! Найчый, і сёньня чмялючю на ру. Восі і не могуць яны трапіць дамоў.

Ён спрабаваў адганяць ад сябе чмяляў, але яны ішчы гора насядалі на брата. Брат яны светлі давай размахваць ім над галавою. Потым не вытрымаў:

— Пайшлі адсюль. Трэба мець павягу да касматых, калі яны так рашуча абараняюць свой дом, сваю наду. Нам, людзям, трэба вучыцца ў іх.

І мы пакінулі сад.

Пліскі

Аднойчы на нашай хаце завяліся пліскі. Там яны звылі сабе гняздо. Выйдзеш, была, ранічай на двор, бачыш: лодка і спрытна бегуць па даху, лодка мэх і камароў. І нельга адвесці ад іх вачэй — такія яны прыгожыя і вясёлыя: у чорных фартурах, з доўгімі трымаклямі хвосцікамі.

Выбраўся я пафарбаваць дах хаты. Прыстаўіў да сцяны лесвіцу, з фарбай і квачом падняўся наверх. І толькі цяпер каля кожнага ўбачу

іхняе гняздо. А ў ім — жоўтадушыя і касматыя, што дзыхаюць, птушаняткі. Пачулі мяне, вылігнулі з гнязда галоўкі, шырока раззілі рожкі, тоненька і ўмольна зашлікалі: «Дай! Дай! Дай!». Паду-малі, найчый, што маі прыляцела з кормам.

Я, каб не спудзіць птушанят, ішчына суснуўся з даху, апусціўся па лесвіцы на зямлю.

Пафарбу дах і ўвоцены.

Залаты поплаў

З лесу выходжу на аблашчаны сонцам поплаў, зайняты жоўтым туманам. Гэта цвітуць дзыхаўцы. Ад іх сонечнага святла аж рэжа ў вачах. І сярэд гэтага хараства, бачу, сядзіць на пінку дзядок дадога, як паміла, і сіваю бараду. Жмурыцца ад сонечнага і кветкавага святла і кажа:

— Кароткае ў гэтых кветках жыццё. Хутка, як і я, пасвіею.

Я не звярнуў на яго словы ўвагі, пайшоў дамоў. А праз тыдзень вярнуўся на поплаў — цяпер яго зайняла густым сівым туманам. Гэта распушчаны дзыхаўцы. Вышынулі з травы шарыкі-галоўкі, ставіць на цыбтыках ножкі і наківаю ветру, каб разліцця на ўсе бакі.

Паласоў, што дзядуля пакінуў на поплаве сізну сваёй барады.

З усходам сонца

Прымяна прычунна ранічай разам з усходам сонца! Свежае паветра чыстае і трохі насычанае пахам ад толькі што прайшоўшага на пашу статка. Пахне свежым сенам. А як лёгка дыхаць! Усё выразней набліжаюцца і гучней гукі: шчабечуць ластаўкі, чырыкаюць верткі вест-

рабі, чуваць галасы людзей. Ідзеш у такі час па росным садзе, і ўсё пліскае, трайнікі мігучы ад асцяна-на сонцам расы. Так і хочацца пабегчы за вёска, пабалабаша жытнёвым полем, па якім хвалямі злітаюцца прамні сонца — і жонкая сцяблінка заблішчыць, быццам самацвіт.

Блакитнае поле

Пагоднаю ранішай спыняюся каля вялікага ячменнага палетка. І раптам поле заблалася блакітным!

Падыходжу бліжэй. Прыгладзюся. На тонкіх сцяблінках калышуцца тоўстыя блакітныя трубочкі, а з іх толькі што вылучыліся пшачотна-зеленаватыя, шыду м'я-

кія вуся ячменю. Ветрык прабег па палетку і перамяняе блакітнае з зялёным. Блакітных трубочак было болей, і блакітна хваля зашліснула зялёную. Ніколі раней такой блакітнай прыгожасці ззяла палетка не бачу. Вачэй нельга адвесці!

Песня салоўкі

Вузкая сцяшка вілася па шырокім лузе. Густая трава, засматляла за дзень ад сяпакі, лянна стаяла на поплаве і прагна чакала, калі выпадзе раса. Закачвалася за лес чырвоныя, нібы напал разгэзаны каўн, сонца. Шыня. І раптам зусім блізка зайшоў песняю сало-

ваўкі, неўпапад, настраёваючы свайму інструменту, а потым так заліўся песняю, што, заледзела, на лузе натапырылася трава, каб паслухаць яго песню. Співалі з перады-хамі доўга і шчыра, па некалькі кален. Рэжа далёка разнесіла яго спеў. Салаўіная песня рвалася з куста, што стаяў на сярэдзіне по-плава, і я не вытрымаў, захацеў прыслухацца — і тут, у вёсцы, чуваў было песню салоўкі.

2. Ці вырасце "балканскі леў"?

(Прцяг. Пачатак у №129.)

Відавочна, што і Балгары рушыла наперад услед за Польскай, Чэхіяй, Венгрыяй і Прыбалтыкай. За апошні час тут адбываюцца прыкметныя змены.

Раней было, як і ў нас: абшпанні светлага зноўта і штотдзённае пагаражэнне жыцця. Бо ў Балгары правілі камуністы. Але такія байкі ўчарашніх тут хутка ўсім надалучыліся.

Сёння выйшла на вуліцы і запатрабавала камуністаў у астаўку. Да ўлады прыйшлі сапраўдныя дэмакратычныя сілы. І краіна пачала паварот да рынку і дэмакратыі, што і ўзяло актыўнае грамадзян.

Першае, што кідаецца ў вочы, — стабільны абменны курс миславонай валюты. Які быў у 1997 годзе, такі і цяпер. Можна савабодна "купіць" грошы любой вядучай краіны. І гэта — важная прымета стабільнасці і пачатку прагрэсу.

Нараджаюцца новыя фірмы. Толькі турыстычнаму ў тым жа Несебры за год стала ў 3—4 разы болей.

Прэм'ер Іван Костаў вылучыў велічыню залучэння пераважна Балгарыю ў "эканамічнага тыграс", ці, як тут кажуць, у "дыва на Балканы". Дзеся чаго абрунтаваў заплыт на 10 мільярд долараў інвестыцый. Вакол гэтай нечувана вялізнай доларавай інцы ў краіне разгарэліся моцныя спрэчкі. Асабліва яны тычыцца ўмоў Сусветнага банка і Міжнароднага валютнага фонду, якія ў прынцыпе схільныя падтрымліваць ізаляцыю краіны.

Многія, асабліва сацыялісты (перафарбаваныя камуністы), пужаюць насельніцтва, што ажыццяўленне рэкамандый заходніх экспертаў можа ступне па жыццёвым узроўні грамадзян.

Але ізаляцыя "эканамічнага дыва" паддаецца велімі момантам.

Улады Балгарыі бярэцца за пераважнае сваёй краіны ў скаржыванне важнейшых сусветных дарог: Еўропа — Блізкі Усход, Еўропа — Сярэдняя Азія, Поўнач — Поўдзень. На гэтым скаржыванні маркшэца наладзіў буйнейшы сусветны кірмаш. Ужо вялізныя прапашыўка будаўніцтва маста праз Дунай, некаторыя сярэпаста-азіяцкіх транспартных калідораў.

Прыходзіцца толькі шкадаваць, што яшчэ 5—6 гадоў таму Мінскі Нацыянальны цэнтр стратэгічных даследаванняў прапашыў такі праект для Беларусі пад назвай "Усходнеўрапейскі вакзал". Ён быў ухвалены заходнеўрапейскімі экспертамі, але не выкілаў абсалютна ніякай цікавасці ў беларускага ўрада. І вось цяпер яго палажэнні пачынаюць настойліва ажыццяўляцца на Балканах. Мисе, які аднаму з расстрашаных праектаў "Усходнеўрапейскі вакзал", відавочна, што Балгарыя ўзяла амаль

У Варне, у Сярэдняй частцы, у які ўвайшоў 50-мільярдны інтэлектуальны ідэя па сусвету 2000 года і па развіцці краіны на нове тысячыгоддзе. Народжаны фонд па ўкараненні высокіх тэхналогій.

У Сафіі створаны камітэт "Балгарыя-2000", у які ўвайшоў 50-мільярдны інтэлектуальны ідэя па сусвету 2000 года і па развіцці краіны на нове тысячыгоддзе. Народжаны фонд па ўкараненні высокіх тэхналогій. Сюды накіроўвацца астра-навічна для Балгарыі сума — 6 мільярд долараў. Вядома, пры моцнай фінансавай падтрымцы Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця.

Балгары "ўдзячны" Беларусі, якая выкіла фонд Сораса. Цяпер немалыя сродкі пераікалі з яго на Балканы. Сорас фінансуе праграму камп'ютэрызацыі Балгарыі. Набірае абароты гандал з Германіяй. За першае паўгоддзе 1998 года ён унёс у 40 працэнтаў.

Стартуе вялікая прыватызаванне. Ужо аб'яўлена аб продажы амаль усяго комплексу "Сонечны Бераг". На першым этапе выстаўляюцца на продаж 24 гатэлі. Першапачаткова сума за 20-павярховы гатэль "Кубань" — 2.357.000 долараў, за гатэль "Сазонал" — 1.345.000 долараў.

Какуць, амерыканскія фірмы гатовы закупіць поўнацэнны ўнёсак вялізны з кіламетрамі пляжамі Сонечны Бераг. Пры гэтым выкладваюць сумы, перад якімі цяжка ўстаіць. Але ўрад моцна стаіць на сваім: выдаткі і прыватны "эканамічны кавалчак" павінен дастацца ў першую чаргу балгарам. Цяпер эканамічныя групы краіны вядуць закусную барацьбу за падзел прыдатнага "пірага".

Набірае моцы нармальны друк. На рынку інфармацыі тон задае не дзяржаўная прэса, а прэс-група "168 гадзін". Яна выдае штотдзённае газету "24 гадзіны", штотдзённы "168 гадзін", "Бізнес". У магазінах, на пляжах, у аўтобусах чытаюць мясцовыя газеты вяснян. У дні майго знаходжання ў Балгарыі мясцовы друк грунтоўна веў рас-

следаванне дзейнасці чатырох буйных дзяржаўных фірм, якія фінансавалі рамонт канцылярнага прэзідэнта. Чаму яны выступілі спонсарамі адміністрацыі прэзідэнта? Што за гэта і паабяцалі? Якія сумы грошай пайшлі на рамонт? Спакойна і дэталёва вышчэпавілі ўсе тонкасці не рэкламаванай уладамі дзейнасці.

У сувязі з журналісцкім расследаваннем свёе тлумачэнні даў друку і прэзідэнт краіны. Ён павесіў, што на сродкі спонсараў не закуплены мерседэсы, яны не пайшлі на замежныя камандзіроўкі ці банкетны. Сродкі выдаткаваны толькі на рамонт канцылярнага прэзідэнта.

Штрыхі важны і красамовны. У нармальных краінах кожная дзяржаўная капеяка павінна быць пад пільным грамадскім кантролем, што, з аднаго боку, стрымлівае ласых на агульнана-родныя прыпыскі, а з другога, павышае давер да ўлад.

У нармальных краінах няма дзяржаўных газет. А там, дзе яны ёсць, няма нармальнай краіны. Вось формула, па якой вызначаюцца, ці стала тая ці іншая дзяржава на шлях прагрэсу і развіцця. Бо ў жыцці людзей грамадства выключна важную ролю іграюць журналісты. А яны ў дзяржаўных вядуцца не працуюць. Гэта ў нас, па даўняй бальшавіцкай звычцы, чамусьці называюць журналістамі і тых, хто ўвёўся ў дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі.

Але ж нават камуністычныя дзяржавы мелі шырымы, яны адрозніваліся ад тых, якіх абавязна называюць журналістамі і тых, хто ўвёўся ў дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі.

Як з узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла, двух-трохпавярховыя асабнікі са сценамі ў 3—4 шырокіх акны.

Я гутарыў з многімі бізнесменамі, інтэлігентамі. Амаль усе лічыць, што за апошні год на месцілі прыкметны зрух да лепшага. Паказальны кароткі дыялог з барменам кафе.

— Як з рэкетам ладзіце? — пацікавіўся.

— А яго ўжо няма. Гэта пры камуністах быў. Ададзі падатак

Вядома, балгары пакуль жыцця не асвоілі. Газеты раз за разам паведамляюць аб рабаванні нават пажылых людзей і мошак. Але сярэдняя зарплата ў яго ў 1,5 раз большая, чым у беларуса, а цэны значна ніжэйшыя. Шчыраўна дубіўка можна купіць за 450 долараў. Бульварныя кавальніцы ў пераказе на беларускі "зайчыкі" каштуюць дэсят 70—75 тысяч, а віна і таго меней, тысяч 40—50. Кіло памідураў, абрыкосаў, чарэшні ў канцы чэрвеня каштавала 0,8 долара альбо 36 тысяч беларускіх рублёў. Паўкіло смятаны — 11 тысяч беларускіх рублёў, кілаграм варанай каўбасы — каля 100 тысяч.

Аб узраўняў жыццё балгар крамяюна свецлае жыццё дамы ў гарадах і вёсках. Гэта, як правіла,